

**Силабус навчальної дисципліни
«ГЕРОНТОПСИХОЛОГІЯ»**

ОПШ «Психологія»

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Статус дисципліни	Альтернативна дисципліна вибіркового компонента
Курс	3
Семестр	6
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити/120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Вікова періодизація, новоутворення та провідна діяльність останніх періодів життя особистості; психологічні особливості людей пізньої дорослості та старості; життєстійкість та психологічне здоров'я особистості пізньої дорослості та старості; проблеми ейджизму щодо літніх людей та працюючих літніх людей; психологічні проблеми, пов'язані з усвідомленням завершеності життєвого циклу; особливості життєдіяльності пізньої дорослості та старості; особливості консультування літніх людей.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Вивчаються: вікова періодизація останніх періодів життя; особливості розвитку та характеристика людей пізньої дорослості та старості; психологічні особливості когнітивної, емоційної, мотиваційної сфер людей пізньої дорослості та старості; особливості спілкування та Я-образу людей старшого віку; концепція життєвого шляху особистості; проблеми задоволеності життям на останніх етапах життєвого циклу; концепція «щасливої старості»; прояви життєстійкості та психологічного здоров'я особистості; прояви соціальної активності, соціальної ситуації та провідної діяльності у пізній дорослості та у літньому віці; проблема ейджизму щодо людей старшого віку; особливості життєдіяльності людей похилого та старечого віку; психологічні захисні механізми, проблема усвідомленості старості та смертності людини на останніх вікових етапах особистості; методи роботи з літніми людьми; особливості консультування літніх людей.
Чому можна навчитися (результати навчання)	ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел при роботі з людьми пізньої дорослості та старечими людьми. ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проектні методика тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги людям пізньої дорослості та старечим людям. ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. Застосовувати вікову періодизацію при роботі з людьми старшої вікової групи. Встановлювати психологічні особливості когнітивної, емоційної, мотиваційної сфер людей на останніх

	<p>вікових етапах. Враховувати особливості спілкування, презентацію індивідуального досвіду, соціальну активність людей на останніх етапах життєвого циклу. Враховувати прояви задоволеності життям, життєстійкості та ставлення до соматичного та психологічного здоров'я похилими та старечими людьми. Розумітись на особливостях життєдіяльності людей похилого та старечого віку. Надавати об'єктивну психологічну оцінку працюючим літнім людям. Застосовувати відповідні психодіагностичні методики дослідження та консультативні підходи для роботи з літніми людьми.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел відповідно до досліджуваної проблеми, зокрема, про людей пізньої дорослості та старості.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій для досліджуваних пізньої дорослості та старості.</p> <p>ФК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту людей пізньої дорослості та старості.</p> <p>ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії зі старшими людьми. Розумітись та відрізнити за віковою періодизацією людей пізньої дорослості та старості. Відрізнити психологічні особливості когнітивної, емоційної, мотиваційної сфер людей на останніх вікових етапах. Аналізувати прояви задоволеності життям, життєстійкості та ставлення до соматичного та психологічного здоров'я похилими та старечими людьми. Застосовувати для психологічного анамнезу особливості життєдіяльності людей похилого та старечого віку. Застосовувати психодіагностичні методики дослідження та консультативні підходи для роботи з літніми людьми.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>1. Особливості розвитку дорослих. 2. Вікові кризи та індивідуально-психологічні особливості. 3. Психологічні особливості когнітивної сфери людей пізньої дорослості та старості. 4. Психологічні особливості емоційної сфери людей пізньої дорослості та старості. 5. Психологічні особливості мотиваційної сфери людей пізньої дорослості та старості. 6. Психологічні особливості спілкування людей пізньої дорослості та старості. 7. Соціальна активність, соціальна ситуація розвитку та провідна діяльність у віці пізньої дорослості та старості. 8. Життєстійкість та психологічне здоров'я людини пізньої дорослості та старості. 9. Життєвий шлях, завершеність життя, «щаслива старість». 10. Психологічні проблеми усвідомленості завершеності життєвого циклу людини. 11. Методи роботи та консультування людей пізньої дорослості та старості.</p> <p>Види занять: лекційні, практичні, самостійна робота, консультації.</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, лекція, практичні роботи; тестовий самоконтроль.</p> <p>Форми навчання: аудиторне очне навчання, онлайн-підтримка у Google meet, електронна пошта.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>«Загальна психологія», «Вікова психологія», «Практикум з загальної психології».</p> <p>Дисципліна для студентів різних спеціальностей, з/без спеціальної психологічної підготовки. Дисципліна поєднує знання з таких</p>

	галузей, як загальна психологія, психологія особистості, вікова психологія.
Пореквізити	Знання з даної дисципліни можуть бути використанні при вивченні таких дисциплін, як «Соціальна психологія», «Основи психологічного консультивання», «Психологія розвитку та вікових криз», а також для підготовки до написання курсової роботи.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Навчальна та наукова література з фонду НТБ НАУ:</p> <p>1. Долинська Л.В., Співак Л.М. Геронтопсихологія: практикум: хрестоматія. Київ: Каравела, 2012. 240 с.</p> <p>2. Алпатова О.В. Геронтопсихологія (електронний підручник). Режим доступу: URI: http://www.lib.nau.edu.ua/search/Details.aspx?id=453185&lang=uk-UA</p> <p>Репозитарій НТБ НАУ:</p> <p>1. Лич О.М. Зв'язок здатності вирішення життєвих криз людиною похилого віку із життєстійкістю. <i>Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій в умовах мережевого суспільства</i>: монографія колективна. Київ: АльфаПІК, 2019. С. 214-219. URI: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49085</p> <p>2 Лич О.М. Психічне здоров'я: передумови становлення у дитинстві та його значення у похилому віці. <i>Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій в умовах мережевого суспільства</i>: колективна монографія. Київ: АльфаПІК, 2019. С. 56-260. URI: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49086</p> <p>3. Лич О.М. Теоретичний аналіз проблеми життєстійкості в кризовій ситуації. Зб. наук. праць <i>II міжнар. наук.-практ. конф. «Іноваційні методи та технології підготовки фахівців соціальної сфери»</i>. Київ, 2017. С. 58-60. URI: http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/35197</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1207
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік
Кафедра	Кафедра авіаційна психологія
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	 <p>ПІБ: Лич Оксана Миколаївна Посада: професор кафедри авіаційної психології Вчений ступінь: доктор психол. наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=ri308s4AAAAJ Профіль ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0873-3319 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Oksana_Lych Профіль Publons: https://publons.com/researcher/1876470/oksana-m-lych Профіль на сайті НТБ НАУ: http://lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10615 E-mail: Oksana.lych@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1207</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Укладена на основі надбань та сучасних досліджень з психологічної галузі.
Лінк на дисципліну	